

The Holy See

VIAGGIO APOSTOLICO DEL SANTO PADRE
IN LITUANIA, LETTONIA ED ESTONIA
[22-25 SETTEMBRE 2018]

PRZEMÓWIENIE OJCA ŚWIĘTEGO Spotkanie z przedstawicielami władz, społeczeństwa obywatelskiego i korpusem dyplomatycznym Ryga, Pałac Prezydencki, 24 września 2018

r. [\[Multimedia\]](#)

*Panie Prezydencie,
Członkowie rządu i władz,
Członkowie korpusu dyplomatycznego i społeczeństwa obywatelskiego,
Drodzy Przyjaciele!*

Dziękuję Panu, Panie Prezydencie za uprzejme słowa powitania, a także za zaproszenie skierowane do mnie podczas spotkania w Watykanie. Cieszę się, że po raz pierwszy udało mi się przybyć na Łotwę i do tego miasta, które podobnie, jak cała wasza ojczyzna zostało naznaczone trudnymi doświadczeniami społecznymi, politycznymi, gospodarczymi, a nawet duchowymi - z powodu podziałów i konfliktów z przeszłości - ale które dziś stało się jednym z głównych ośrodków kulturalnych, politycznych i portowych regionu. Wasi przedstawiciele w dziedzinie kultury i sztuki, a zwłaszcza świata muzycznego, są dobrze znani za granicą. Dziś również ja mogłem doświadczyć tego na lotnisku. Dlatego sądzę, że można do was słusznie zastosować słowa Psalmisty: „Zmieniłeś skargę moją w taniec” (Ps 30, 12). Łotwa, ziemia „*dainy*” [forma pieśni], potrafiła zmienić swoją skargę i cierpienie w śpiew i taniec, i dążyła do przekształcenia się w miejsce dialogu i spotkania, pokojowego współistnienia, które stara się patrzeć w przyszłość.

Świętujecie stulecie waszej niepodległości, ważnego momentu dla życia całego społeczeństwa. Bardzo dobrze znacie cenę tej wolności, którą musieliście zdobyć i odzyskać. Wolności, która stała się możliwa dzięki stanowiącym was korzeniom. Zenta Mauriņa, która zainspirowała wielu z was, lubiła mawiać: „Moje korzenie są w niebie”. Bez tej zdolności patrzenia w górę, odwołania się do wznioślejszych horyzontów, które przypominają nam o „transcendentnej godności”, będącej integralną częścią każdej istoty ludzkiej (por. *Przemówienie do Parlamentu Europejskiego*, 25

listopada 2014 roku), odbudowa waszego narodu nie byłaby możliwa. Taka zdolność duchowa, aby patrzeć poza to, co dostrzegalne, a która staje się konkretna w małych codziennych gestach solidarności, współczucia i pomocy wzajemnej, wspierała was i dała wam z kolei kreatywność, niezbędną dla zrodzenia nowych dynamik społecznych w obliczu wszelkich usiłowań redukcjonistycznych i wykluczających, które zawsze zagrażają strukturze społecznej.

Z radością dowiaduję się, że w sercu korzeni stanowiących tę ziemię znajduje się Kościół katolicki w dziele pełnej współpracy z innymi Kościołami chrześcijańskimi, co jest oznaką tego, jak możliwe jest rozwijanie komunii, pomimo istniejących różnic. Dzieje się tak, kiedy ludzie mają odwagę, aby wyjść poza konfliktową powierzchowność i spojrzeć na siebie w swojej najgłębszej godności. Możemy w ten sposób stwierdzić, że za każdym razem, kiedy jako osoby i wspólnoty uczymy się dążyć do tego, co nas przewyższa i przekracza nasze interesy partykularne, wzajemne zrozumienie i zaangażowanie przekształcają się w solidarność. Rozumiana w swoim najgłębszym znaczeniu i jako wyzwanie, staje się ona sposobem tworzenia historii w środowisku, gdzie konflikty, napięcia i różnice mogą tworzyć wieloraką jedność rodzącą nowe życie (por. Adhort. ap. *Evangelii gaudium*, 228). Ewangelia, podobnie jak karmiła życie waszego ludu, tak też i dzisiaj może nadal otwierać drogi do stawienia czoła aktualnym wyzwaniom, doceniając różnice, a przede wszystkim promując jedność między wszystkimi.

Obchody stulecia przypominają, że ważne jest stawianie na wolność i niezależność Łotwy, które z pewnością są darem, ale są także zadaniem angażującym wszystkich. Praca na rzecz wolności oznacza angażowanie się w rozwój integralny i integrujący ludzi i wspólnoty. Jeśli dzisiaj możemy świętować, to dzięki wielu, którzy otworzyli drogi, drzwi, przyszłość i pozostawili w spadku tę samą odpowiedzialność: otwierać przyszłość, dążąc do tego, aby wszystko służyło życiu, rodziło życie. I w związku z tym, pod koniec tego spotkania udamy się pod Pomnik Wolności, gdzie będą dzieci, młodzież i rodziny. Przypominają nam oni, że „macierzyństwo” Łotwy – jak sugeruje motto tej podróży - znajduje odzwierciedlenie w zdolności do promowania strategii, które byłyby naprawdę skuteczne i ukierunkowane na konkretne oblicza tych rodzin, tych osób starszych, dzieci i młodzieży, bardziej niż na prymat ekonomii nad życiem. „Macierzyństwo” Łotwy przejawia się również w zdolności do tworzenia możliwości zatrudnienia tak, żeby nikt nie musiał się wykorzeniać, by zbudować swoją przyszłość. Wskaźnik rozwoju społecznego mierzy się również zdolnością do wzrostu i rozmnażania się. Rozwój wspólnot nie dokonuje się, ani się nie mierzy wyłącznie potencjałem posiadanych dóbr i zasobów, ale także pragnieniem rodzenia życia i tworzenia przyszłości. Jest to możliwe tylko w takim stopniu, w jakim istnieje zakorzenienie w przeszłości, kreatywność w teraźniejszości oraz zaufanie i nadzieja w przyszłość. Miarą tego jest zdolność do poświęcenia się, o czym poprzednie pokolenia potrafiły dać nam świadectwo.

Panie prezydencie, wszyscy przyjaciele, rozpoczynam tutaj moją pielgrzymkę po tej ziemi, prosząc Boga, aby nadal towarzyszył, błogosławił i czynił pomyślną pracę waszych rąk dla tego narodu.

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana